

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 125.

V Ljubljani, v soboto 2. junija 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se račun 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z duem naročbe.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 1. junija.

Lapenna!

K današnji seji je prišel nedavno izvoljeni dalmatinsko-italijanski poslanec baron Lapenna, ki je storil obljubo v italijanskem jeziku. Znano je, da je bil izbran od velikoposestnikov dalmatinskih, ker so se kotorski srbski posestniki proti sklepu svojih rojakov vdali silnemu pritisku ter se volitve ne le zdržali, kakor je bilo dogovorjeno, ampak so celo glasovali za Lapenna. Došlo pa je več protestov zoper njegovo izvolitev, in dalmatinski poslanci so v tej zadevi nedavno tudi interpelovali vladu. Izvolitev njegova torej ni čisto gotova in se danes še ne more reči, kako jo bo razsodil legitimacijski odsek in kaj o njej poreče zbornica. Pomenljivo je, da je prišel baron Lapenna v zbornico, ko je dobil dopust za 6 tednov, ki pa niso še potekli. Menda mu je bilo za to, da pri obravnavi o špirtnem davku pomnoži število vladnih nasprotnikov, mogoče je pa tudi, da so ga vznemirili proti volitvi njegovi vloženih protesti in je hitel v zbor, da bi se levičarji tem krepkeje zanj potegnili.

Dvojna mera.

Že večkrat se je primerilo, da so morale nekatere občine pri upravnem sodišči iskati pravice do šol z materinim učnim jezikom. Dotične razsodbe upravnega sodišča pa niso bile vedno soglasne; ako so v jezikovno mešanih krajih nemški prebivalci od češke občine zahtevali nemško šolo, jim je sodišče pripoznavalo to pravico; ako so pa češki prebivalci od nemške občine tirjali češko šolo, odrekala se jim je ta pravica na podlagi enega in istega zakona. Češki poslanec dr. Trojan je torej danes interpeloval naučnega ministra, kaj li hoče ukreniti, da se doseže enakomerno postopanje?

Špirtni davek.

Pred posebno razpravo novega zakona o špirtnem davku bil je brez ugovora sprejet vladni predlog, ki zaukazuje do konca avgusta tega leta 36 gl. priklade k dosedanji carini od raznih v tarifni številki 76 lit. a) in b) naštetih opojnih žganih pijač. Ta zakon ima namen zabranjevati, da se ne bode novemu špirtnemu davku na škodo iz vnanjih dežel vpeljalo preveč žganih opojnih pijač, zlasti likérjev.

Pri posebni razpravi špirtnega davka prišel je v razgovor najprej §. 2 a, v katerem je izraženo načelo, da naj se pobira pri vsakem hektolitrju za vsake alkoholove stopinjo po 35 kr. davka, ki ga bode plačevati ali precej tedaj, ko se bode špirt izdelaval, ali pa ko bode prišel v promet. Govorila sta na levi zoper ta paragraf Spens in Proskowetz, na desnici pa zanj Salašek in Rosenstock in poročevalec Mežnik. §. 2 a bil je potem sprejet brez premembe, ravno tako tudi §. 1, v katerem so določeni novi tarifi šte. 76 splošnega carinskega tarifa.

Še obširnejša obravnava se je vršila o §. 26, ki določuje, da se gališki deželi za izgubo propinacijskih dohodkov do vstetega leta 1910 vsako leto plačuje 1 milijon goldinarjev, Bukovini pa do l. 1911 vsako leto 100.000 gl. odškodnine. Prvi zoper ta paragraf govori ravno sedaj, ko to pišem, štajerski poslanec grof Wurmbbrand; za njim bode to določbo zagovarjal poljski poslanec Hausner, za katerim prideta na vrsto še Schaup na levi in Rogl na desni strani zbornice. Še le potem bo splošna

razprava zaključena in bosta govorila izmed ostalih dva glavna govornika in poročevalec. Ker bo danes zvečer seja zaradi volitve delegacij, in gre ura že na dve, bo torej danes komaj dovršen še ta paragraf.

Slavno vredništvo!

Prosim uljudno, da odredite natis sledečega popravnega poročila.

„Slovenec“ je v šte. 120. z dne 26. t. m. pod naslovom „Iz državnega zbora“ prinesel mej drugim sledeče poročilo: „Govorili so Vergani, Hren in Wildauer o penzijskem zakladu za uradnike, ne oziraje se na prošnje svojih tovarišev, naj ne govore več, in da zlasti kmečkim davkoplačevalcem gotovo ne more biti po volji, ako njih zastopniki zagovarjajo povekšanje pokojnin, ki je brez povekšanja davkov nemogoče“.

Kolikor se to poročilo, ki govori o govornikih v množnem številu, tiče moje osebe, konstatujem,

1. da mene niti moji sorodni, niti drugi zborniški kolegi ne prosili, niti mi prigovarjali niso, naj bi ne govoril, in

2. da v svojem govoru nisem niti besedice črhnil o povekšanju pokojnin za uradnike, ampak govoril le o zboljšanju materialnega položaja uradniških vdov in zapuščenih otrok, toda ne iz državnih blagajnic in torej ne na troške davkoplačevalcev, kakor pravi gori omenjeno poročilo, ampak po samolastnem vzajemnem zavarovanju uradnikov samih, tako, kakor je tudi po drugih državah in pri privatnih podjetjih v navadi, za koje svrhu pa naj bi le vlada organizacijo in vodstvo prevzela!

Z odličnim spoštovanjem

Jakob Hren.
državni poslanec,

Na Dunaji, 29. maja 1888.

Borba narodnosti.

Letošnja burna proračunska debata v državnem zboru vzbujala je splošno pozornost. V generalni debati čuli smo govore, ki so odmevali tudi onostran državnih mej. Nikakor se ne moremo strinjati z

LISTEK.

Uboga šivilja.

(Obrazek, spisal A. S.)

Danilo se je. Zdelo se je, kakor bi nevidna roka odganjala nočno temo, koja je objemala še stolno mesto in okolico ljubljansko.

Solnčni žarki konečno posvetijo tudi v podstrešno izbico samotne hiše na predmestju in osvetljevajo nje borno opravo, kojoj je prej še zagrinjal polusvit, prihajajoč od male, na mizi stoječe svetiljke. V izbici ni družega, nego na pol polomljena miza, stol in razbit kovčeg, v kotu skromno nabasana slamnica, a tik nje zibeljka, v koji leži povito dete.

Pri mizi sedi shuljena ženska in šiva. Takó je zamišljena v delo, da niti ne opazi vzhajajočega solnca. Stoprav, ko zablisnejo solnčni žarki v jasnih potezah na mizico, dvigne žena glavo in se začudi. Ženska ta je še jakó mlada, toda izraz nje-

nega obličja je temán, mračen, vsled skrbi in notranje bolesti. Na prvi pogled spoznaš, da je žena vso noč imela opraviti s šivanjem.

„Solnce že sije, a nisem še dovršila dela, koje moram danes vročiti gospéj doktorjevi . . . O ko bi ji prijalo, da bi imela detetu za zdravila. Trpi ubožica“, dé mlada vdova ter skrbnim očesom pogleda v zibeljko. Zopet skloni svojo glavo in jame neumorno vbadati šivanko.

Mine nekoliko ur. V izbici vlada sveta tihota, kar migne v zibeljki otroška ročica, a takoj jame gibati se tudi glavica.

„Samo nekoliko šivov še, in dovršeno je delo.“ To izgovorivši vstane in hiti k zibeljki.

Deté se kmalu uteši, mlada vdova pa pospravlja šivanje.

„Vse v redu! Zdaj pa le hitro k gospéj doktorjevi, potem pa po zdravila!“

Žena plaho pogleda malega črvička, kojega objema nemirno spanje. Okolu sebe ovije oguljeno ogrinjačo, dovršeno delo skrbno zloži in hiti iz izbice . . .

Gospa doktorica bila je slabe volje. Nikedó ji ni mogel ustreči in goditi, in kakor videti, jezi in razburja jo vse, kamorkoli pogleda. Toda malokedó se je brigal za njene muhe, kajti take napade ima gospa, dasi hči kmetskih starišev, pogostoma.

Prepirala se je baš s kuharico, ker ji je prinesla od peka osmojen hlebec; jezik njen bil je v najsilnejšem tiru, ko nekdo tiho in bojazljivo potrka na duri. Gospa doktorjeva umolkne.

Trkanje se ponavlja.

„Notri!“

In vstopi mlada, borno oblečena ženska.

„Tú sem Vam, milostiva gospa, prinesla naročeno delo. Tú je imate.“

Mlada vdova pri teh besedah podá doktorjevi gospéj izgotovljeno obleko.

Gospa molcé pregleduje šivanje, nato je pa vrže srdito na mizo.

„In to-le naj bi jaz nosila? Kaj li mislite, ženišče, da sem morebiti kaka pastarica?“

„Saj ste takó naročila sama“, odgovori boječe šivilja.

vročekrvnimi in nestrpnimi možmi mladočeske stranke, a priznati moramo, da so v ravno minoli budgetni razpravi govorili iz srca večine slovanskih narodov v Avstriji, ko so opisavali nemško-avstrijsko zvezo, od katere ne moremo pričakovati koristi.

Najzanimivejša pa je bila debata, ko je bil na vrsti proračun naučnega ministerstva, ko je nastalo vprašanje, ali ostane grof Taaffe brez ekscelenije Gautscha ali odstopi vse ministerstvo. Po vrsti so vstajali odlični možje, da branijo svetinjo vsakega naroda: šola. Šola ima nalog, da vzgaja dobre državljane po edino pravem načelu: po načelu verske npravnosti in narodnega jezika.

Jezikovni boj je že znan kot „Ahileva peta“ v naši državi; vse notranje težave naše države so v tesni zvezi s tem bojem, vsa vprašanja presojajo se več ali manj z narodnega stališča. In to se bo vedno ponavljalo, dokler vsi narodi ne dobé enake pravice v šoli in uradu.

Nemška opozicija brez razlike, zmerna ali skrajna, poje vedno staro pesen, da je Avstrija nemška in mora taka ostati, ker bi sicer ne mogla obstati. Baron Dumreicher zapel je dné 30. aprila v državnem zboru dolgo žalostinko, da se vlada mora z vsemi močmi upreti slovanski povodnji, ki preti državi in nemškemu narodu. Le nemški živelj spaja vse narode, vso državno moč, torej more edino le on vzdržati državo. Take predloge čitamo dan na dan v nemških listih.

Od druge strani pritoževali so se slovanski zastopniki o zatiranju njihovega rodú; svojih sulic niso vihteli toliko proti naučnemu ministru, ki je s svojo naredbo gledé srednjih šol provzročil mej Čehi veliko razburjenost. Dr. Rieger je z vso svojo zgovornostjo in veljavo rekel v zbornici: Nemško vodstvo, nemško gospodstvo je nemško kládivo. Vi liberalci želite si nazaj absolutizem od Marije Terezije do Metternicha. Ali prišli so drugi časi; kar je bilo dobro pred sto leti, danes ne velja. Narodi so se probudili in hočejo svoje pravice, gospodovati v svoji hiši. Ne damo se zatirati, ne uničiti, in tudi ne vzeti najdražje svetinje. Da bo v državi mir, da poneha borba narodnosti, spoštovati se morajo pravice posameznih narodov. Kakor se n. pr. godí v Bosni, kjer gospodujejo nemške in madjarske tendencije, tako ne more več biti v stari Avstriji, ker se s takimi tendencijami ne vladajo mnogojezične države.

Dr. Rieger navaja dalje, da so bili skoraj vsi naučni ministri trdi Nemci, odločno nemškega mišljenja, in v tem smislu so se tudi vrejale šolske stvari. V Šleziji n. pr. je večina prebivalstva češke in poljske narodnosti, a Nemci imajo deset srednjih šol, Slovani nobene. Državna temeljna postava pa pravi: v deželah, kjer prebiva več narodnosti, morajo biti šole tako vrejene, da se mora vsak narod izobraževati v svojem jeziku. Torej se ruši ustava in treba iskati pomoči pri državnem sodišči.

Po teh besedah bil je minister Gautsch v neprijetnem škripcu. Od obeh strani letele so nánj pšice očitani. Levičarji so mu očitali, da trebi strugo slovanski povodnji, a slovanski poslanci, da jim krati najpotrebnejše pogoje duševnega napredka. Nemci niso bili zadovoljni z govorom naučnega ministra, ker ni povdarjal, da je nemštvo in država jedno in isto; in Slovani so zatrjevali, da ministerstvo noče odločno ustreči slovanskim zahtevam, akoravno brez Čehov, Poljakov, Hrvatov in Slovencev neha biti Avstrija velesila.

Tudi naši slovanski poslanci stali so v prvih bojnih vrstah, ter temeljito zagovarjali naše pravice in odkrito razkrivali krivice, ki se godé naši narodnosti v šoli in uradu. Ali dokler takozvani nemški liberalci ne bodo priznali vsem avstrijskim narodom enakih pravic, dokler bodo obožavali le svojo narodnost in zatajevali vse etične čute v človeku, krščansko človekoljubje, ne bodo se pomirili burni valovi narodnostne borbe.

Govor poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dné 23. maja 1888.

(Dalje.)

Mislím, da je to danes tem neumestneje, ker so na razpolaganje tiskovine za vse načine postopanja, ki zeló olajšujejo uradovanje. Vendar ne segajo po njih; slovanskih ustnih vlog ne zapisujejo slovanski, vem tudi, da so v tem okrožji sodišča, ki še v bagatelnem postopanju ne spisujejo slovanskih zapisnikov (Čujte! Čujte! na desnici.), in to ni neznano predsedstvu.

Na Koroškem, v okrožji deželnega sodišča celovškega so še vedno one žalostne razmere, katere sem opisoval lansko leto. V prvi seji deželnega zbora je deželni glavar nam očital, da se potegujemo za svoje sorojake na Koroškem. Deželni zbor mu je živahno pritrjeval, ko je trdil, da so za Slovence razmere v šoli, uradu in javnem življenju povoljne, in če ima slovensko prebivalstvo kje v deželi povod pritoževati se, našla se bo v deželi pomoč. (Klici na desnici: Od kod?)

Kar se tiče našega potegovanja za koroške Slovence, povedano je bilo že večkrat, da ni nobene določbe, da se mora poslanec pečati le s svojo krovino ali le s svojim volilnim okrajem. (Tako je! na desnici.)

Dalje je treba pomisliti, da naši bratje na Koroškem nimajo nobenega zastopnika, akoravno imajo tretjino prebivalstva v deželi. Vseh devet zastopnikov Koroške sedi preveč na levi, da ne morejo biti zastopniki in tolmači slovenskega prebivalstva koroškega v narodnem oziru. (Prav res! na desnici.)

Še nekaj družega nam daje povod, da se potegujemo za naše zatirane brate na Koroškem. Slovanski poslanci so se vedno, tako tudi lani s posebno gorečnostjo potegovali za koristi svojih bratov na Koroškem. Naši govori so odmevali po dolinah na Koroškem, narod se je ganil in izrekel nam zahvalo; došlo nam je 56 zahval. Mislím, da nam to daje dovolj pravice, da se pečamo s koroškimi zadevami.

Kar pa se tiče ugovora gospoda deželnega glavarja, da so razmere povoljne, moram opomniti na naše obširne razprave, to tembolj, ker se popolnoma strinjamo z onimi, za katere se potegujemo, in če je gospod deželni glavar mislil, da se bo našla pomoč v deželi, ako bodo pritožbe zlasti v uradih, reči moram — sit venia verbo — da je to gola fraza. Kar se tiče uradov, sodnijskih ali politiških, nima deželni zbor o tem nič govoriti in ne more pomagati, ko bi tudi hotel. (Prav res! na desnici.)

Pravosodne razmere torej — da se vrnem k predmetu — ostale so pri starem. Po posredovalcih, katere sem jedenkrat že obširno označil, vrši se ob-

„Kaaj, jaz?! Takój se mi poberite! Skaženo blago mi pa morate plačati, ste li razumela?“

„Milostiva gospa!“

„Spravite se mi izpred oči!“

„Domá imam bolno dete —.“

„Kaj to meni mar?“

„Nimam noveev za zdravila.“

Toda gospa pokaže ubogi ženi hrbet in odšumi v svoji svileni obleki iz sobe.

Bledo, upalo obličje mlade vdove polijó solzé, desnico pritisne na razburjene prsi in opotekaje se ostavi sobo.

Prišedši na ulico, objame jo bujni hrup mestnega življenja in gibanja praznično oblečenih Ljubljančanov in kmetskega ljudstva. Bila je binkoštna nedelja, a krasno pomladno jutro. Revica ozira se brezupno na vse strani. Misel, da ima domá bolno dete, stanvname ji kri, a ona hiti po stranskih ulicah do stanovanja.

Bliža se po prstih zibeljki. Dete mirno počiva in se ne gane. Pripogne se k njemu in je poljubi, a v hipcu odskoči, kot bi jo bil pičil gad. Znova

se skloni k detetu, položí mu roko na gladko, nedolžno čelo — bilo je hladno!

Ženi otrpneti roki in kalnim očesom zré na mala, drobna ličica svojega ljubčeka, ki tù leži kakor angeljček.

Pomladno, majevo solnce umaknilo se je s svojimi zlatimi žarki iz podstrešne sobice, kakor bi ne hotelo gledati potrte mlade vdove poleg njenega mrtvega otroka — najdražjega bitja na tem svetu!

„Tudi tebe je torej Bog vzal k sebi, angeljček moj? Ha, kedó pa to pravi? Saj si živ, ne, ne smeš umreti! Pojdi sem, da te utešim! Zapela ti bodem krasne pesmice, zlato srčece moje!“

„Ajaj, ajaj sinček moj —!“

Mlada žena z mrtvim otrokom pleše po sobici in mu poje nežne otroške pesmice . . .

A družega dné odnesli so iz skromne podstrešne sobice malo krstico, — deželni norišnici na Studenci pa izročili v njeno varstvo jedno nesrečnico več!

čevanje mej sodnikom in slovenskim prebivalstvom. Če takih posredovalcev, katere sem lani imenoval mešetarje, slučajno ni pri rokah, če občinskega sluge, ki zna slovenski, — ker tudi taki so na Koroškem, ki ne znajo slovenski, — ni doma ali ima opravilo zunaj urada, pokažeje Slovence danes kakor nekaj vrata, in mu rekó: Uči se nemščine! (Poslanec dr. Trojan: To je enakopravnost! — Poslanec dr. Vašaty: To je lepa pravna država! — Čujte! Čujte! na desnici.) Ker se vzlic našim pritožbam, akoravno imamo prav — sklicujem se še jedenkrat na zahvalo 56 občin, ki so še pristavile prošnjo, da se naj še dalje za-nje potegujemo in se ne damo oplahiti (Poslanec Šuklje: In se tudi ne bomo dali!), — razmere na Koroškem ne obračajo na boljše, ker je pravosodna uprava sama zamudila v minolem letu za Celovec imenovati slovensčine zmožne sodnike in je imenovala le trde Nemce, moram konkretno govoriti, sklicevati se na osebe in dokazati, da stvari na Koroškem res niso drugačne, kakor sem povedal, da na Koroškem sodnik ne razume ljudstva, ljudstvo ne sodnika. (Poslanec dr. Vašaty: Lepe razmere!)

Pri deželnem sodišči v Celoveci ne znajo slovensčine predsednik deželnemu sodišču, nadsodniški svetovalec, od osmih svetovalcev pet ali vsaj štirje, svetniški tajnik, od osmih pristavov sedem. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Jedini slovensčine zmožni pristav je pri mestnem delegovanem okrajnem sodišči. Pri tem sodišči so tudi drugi pristavi in vodja mu je nedavno za Celovec imenovani svetovalec (Čujte! Čujte! na desnici.), in ti vsi ne umejo slovensčine. — (Poslanec dr. Vašaty: To je hujše nego v Aziji!) Mestno delegovano okrajno sodišče pa opravlja posle okrajnega sodišča za 18.000 Slovencev v celovski okolici. Jasno je, da jedini slovensčine zmožni pristav ne more zmagati posla, jasno je tudi, da drugi občujejo z ljudstvom le po posredovalcih, tolmačih itd. Je-li čudno, da se postavno zapovedana objava bagatelne razsodbe opušča, in da se je jeden sodnik izjavil: „To je preneumno, kaj naj objavim, jaz ga ne razumem in on mene ne?“ (Čujte! Čujte! na desnici.)

Ostali pristavi imajo posla pri deželnem sodišči in navadno vodijo preiskave; in ker nobeden ne zna slovenski, kako naj govoré s zatoženci ali pričami kakor po posredovalcih? Izmej 20 sodnijskih uradnikov, ki so nastavljeni pri 11 okrajnih sodiščih s čisto slovenskim ali mešovitim prebivalstvom, jih deset ne zna slovenski. (Čujte! Čujte! na desnici.) Tù moram omeniti, da priznamo njegovo jezikovno zmožnost, ako le za silo lomi, ako se le more sporazumeti. Če govorim torej o znanji jezika, treba si je misliti le to znanje. Torej 10 sodnijskih uradnikov na deželi ne more drugače občevati z ljudstvom, nego po mešetarjih. Jedno sodišče pa sans phrase odklanja vsako občevanje s slovenskimi prebivalci svojega okraja. (Čujte! Čujte! na desnici.) To je okrajno sodišče v Št. Pavlu. Če imate dve slovenski stranki pravdo pri tem sodišči, ne zgodi se to v Št. Pavlu, marveč na tak način, da ti ljudje pridejo na Štajersko k okrajnemu sodišču v Slov. Gradci. (Čujte! Čujte! na desnici.) Kako se to zgodi, ne morem umeti, ker naši pravdni predpisi ne poznajo sodnijske pristojnosti zaradi znanja ali neznanja jezika; označljivo pa je za razmere na Koroškem, da pošiljajo ljudi na Štajersko. (Klici na desnici: Neverjetno!) Ne bom razpravljaj, zakaj morajo ljudje zgubljeni toliko časa in imeti toliko stroškov, ampak rečem, da ne bi storil le-ta okrajni sodnik tako, marveč vsi slovensčine nezmožni sodniki, potem bi videli, da ne more tako ostati (Prav res! na desnici.), in ne dvomim, da bi se hitro pomagalo.

In kako je z avskultanti? Izmej 17 zna jeden slovenski (Čujte! Čujte! na desnici.); in ta ironija: ta jedini je pri okrajnem sodišči v Gorenji Beli, ki je čisto nemški okraj. Kakor se kaže, hočejo, da bi slovenski pozabil. (Veselost na desnici. — Poslanec Šuklje: Najbrž, da bi poslovenil Gorenje Belane!) (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. junija.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik Rudolf prekoračil bo na svojem potovanju v Bosno mejo zasedenih dežel pri Bosanski Kostajnici, kjer ga bodeta pozdravila

(Dalje v prilogi.)

deželna načelnika general baron Appel in baron Kutscheera. V Sarajevo prišel bo cesarjevič dne 13. t. m. ob 7. uri zjutraj ter se nastanil v vladni palači. Ob enem s prestolonaslednikom obiskala bo zasedene dežele tudi nadvojvodinja Štefanija.

Dognano je, da se bodeta zaročila *nadvojvodinja Valerija in nadvojvoda Salvator*, kakor hitro bo slednji dovršil svoje študije v vojni šoli. — Nadvojvoda Salvator, rojen dne 21. avgusta 1866, iz stranskega rodu toskanske-habsburške hiše, je tretji otrok iz zakona nadvojvode Karola Salvatorja z nadvojvodinjo Marijo Immaculato, hčerjo kralja Ferdinanda II. obeh Sicilij.

Akademija ved imenovala je dne 29. maja svojima rednima članoma profesorja slovenskega jezikoslovca Jagića in prof. Toldta.

Specijalni kredit, ki se bo zahteval od *delegacij* za vojne namene, iznaša 47,300.000 gl. Razven tega obsega vojni proračun tako v ordinariji kakor ekstraordinariji mnogo točk, kojih številke so višje od onih lanskega leta.

Posl. Plener je pismeno naznanil *dr. Riegru*, da nemški poslanci iz Češke ne sprejmejo ponujene kompromisa gledé volitev v delegacijo.

Schönererjevci še vedno razsajajo po Dunaji. Vsak dan odvede redarstvo nekaj oseb v zapor, kjer se jim kmalu ohladi velikonemško navdušenje. Dne 29. maja zaprli so osem razgrajalcev.

Sovrednik „Politiki“, Puffke, rodom Poljak iz Poznanja, objavlja članek v „Gazeti Varšavski“, v kojem pravi: *dunajski dvor* sicer ne oporeka vrhovnemu stališču Prusije v Nemčiji, toda nemško-narodna propaganda v avstrijskih provincijah preti vstvariti položaj, ki bo prisilil dunajski dvor, da korenito izpremeni svojo dosedanjo taktiko.

Ogerski državni zbor rešil bo predlogo o žganih pijačah dne 5. junija, s kojim dnevom se bo zaključilo prvo zasedanje leta 1887 izvoljenega državnega zbora; dne 6. t. m. otvorilo se bo takoj drugo zasedanje, ki se bo vršilo tudi mej delegacijskimi obravnavami, ker je treba hitro izgotoviti razdelitev špiritnega kontingenta.

Vnanje države.

V večerajšnjem konzistoriji je *papež Leon XIII.* prekonizoval škofe hvarskega, kotorskega, vesprimskega in jegerskega.

Bolgarsko prebivalstvo je navdušeno pozdravljalo princa Ferdinanda in mater njegovo Klementino povodom prinčevega imeudana. Sofija je bila okrašena z zastavami in zvečer razsvetljena. — Bivši bolgarski državni nadpravnik pri sofijskem kasacijskem dvoru, Teoharov, preselil se je v Rusijo, kjer je dobil službo sodnika pri okrožnem sodišči v Žitomiru. Isti poročja, da se je Klementina povrnila s praznimi rokami.

Nemški cesar je podpisal postavo o podaljšani zakonodajske dōbe še le po daljšem premisleku in na prigovarjanje Bismarckovo. Ob enem je pisal ministru Puttkamerju, da se mora v bodoče tembolj varovati volilna prostost. S tem so neki v zvezi tudi vesti o Puttkamerjevem odstopu.

Ruska vlada je izvedela, da se je v zadnjem časi mnogo poljskih posestev v ploški in petrikavski guberniji zastavilo Nemcem. Zaradi tega je prepovedala vsem bilježnikom poljskega kraljestva, da ne smejo več napravljati taciuh zastavnazaveznih listin.

Vsi *francoski* listi hvalijo Gobletov govor v zadevi Tiszove izjave o pariški razstavi. — Generalni gubernator v Indokitaji, Constans, se je odpovedal, ker je ministerstvo rzsodilo v nekem prepirnem vprašanji mej njim in državnim podtajnikom za naselbine, Delaporte-om, da ima slednji prav.

Belgijska razstava v Bruselji otvorila se bo vsled kraljeve želje še-le dne 7. junija.

V *angleški* spodnji zbornici je naznanil pri proračunski razpravi o točki „ministerstvo zunanjih zadev“ državni podtajnik Fergusson: Suakina ne vzdržuje Anglija, marveč Egipt. Uprava Egipta prepustila se je Egipčanom ter jih Anglija le podpira, da bi zboljšali upravo.

Dne 30. t. m. imeli so *irski* nadškofje in škofje shod, na kojem so sklenili resolucijo, da se papeževo pismo razteza samo na polji morale ter se nikakor ne meša v irske politiške zadeve. Resolucija potem kara izjave zoper papeža; nacionalistiško gibanje sicer hvali, vendar pa dotične vodje opominja, da je papež edini pristojni sodnik v vprašanjih vere in morale.

Predvečerajšnjim je *italijanski* uradni list objavil dne 15. junija 1887 v Štu skleneno pogodbo o avstro-italijanski meji pri Lastebasse-u; pogodba je postala večeraj pravomočna.

Iz *Masave* se poročja, da je Kantibai Haman prišel tja z neguševim pismom, zadevajočim mirovne obravnave.

Izvirni dopisi.

Iz *Borovnice*, 1. junija. Danes proti 11. uri je pogorel velik kozolec posestnika g. J. Borštnika; kako je ogenj nastal, ne vemo še. To je že tretji slučaj v naši občini v tem letu. Pri prvih dveh slučajih naši gasilci niso imeli ničesa opraviti, ker niso vedeli, da kje gorí, in tudi zdaj so dobro pozno

došli na pogorišče, ali pokazali so pa vendar, ko bi nastal večji ogenj in bi večja nevarnost pretila, da bi znali svojo nalogo dobro izvršiti, le več odločnosti je treba.

Kakor se je v Vašem cenjenem listu poročalo, je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo dovolilo tukaj s pošto združeno brzojavno postajo, kar je sicer dobro, ali vendar ne tako potrebno, kakor na primer tehtnica ali več prostora za razkladanje podolgastega in obtesanega lesa na tukajšnji železnični postaji. Ker nimamo tukaj tehtnice, tehta se naš les v Logateci; in če je voz preobložen, vržejo les tam doli. In kolike sitnosti so potem, le tisti vé, kateri je že s tem imel opraviti. Torej možje, potezajte se za to pri vodstvu južne železnice, in če tam ničesa ne opravite, pa pri trgovinskem ministerstvu.

Dnevne novice.

(Cesarjevičevi spisi.) Kakor čitamo v „Lj. Z.“, blagoizvolil je Nj. kr. vis. cesarjevič dovoliti gospodu profesorju Hubadu v Gradci, da sme posloveniti in v skrajšani obliki dati na svetlo njegove spise „Orientreise“, „Jagderlebnisse“ in sploh vse, kar je cesarjevič spisal.

(Nemškega viteškega reda načelnik), Nj. ces. vis. nadvojvoda Viljem in nadvojvoda Evgen. odpeljala sta se večeraj z Dunaja v Šlezijo pregledat posestva, cerkve, samostane in bolnišnice nemškega reda. V prvi polovici t. m. nadzorovala bota posestva nemškega reda na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem baron de Fin in svetovalec Maks Bittner.

(Sokolov večer) je jutri dne 3. junija v spomin dr. Janeza Bleiweisa na vrtu čitalniškem. — Vspored: 1. Marenc: „Excelsior“, koračnica. 2. Govor. 3. Khomp: Overture k narodnemu igrokazu „Die Weiber von Veldes“. 4. Konti: „Fiora“, valček iz operete „Király Főgas“. 5. Lisinski: „Tam gdje stoji“, četverospjev. 6. Gounod: Mazurka, duet, arija in zbor iz opere „Romeo in Julija“. 7. Pahor: „Lepše rožice“, četverospjev. 8. Král: „Mladiška radost“, polka française. 9. Ipavec: „Mrak“, četverospjev. 10. Czi-bulka: „Stephanie“, Gavotte. 11. Skroup: „Pod-okuica“, četverospjev. 12. Wenzel: „Le petit Bleu“, valček. 13. Vašak: „Rožmarin“, četverospjev. 14. Bach: „Probujenje spomladi“, pesem. — Iz posebne prijaznosti sodeloval bode oddelek čitalniškega pev-skega zbora. — Godba 17. polka (baron Kuhn). — Vstopnina za ude prosta, neudje plačajo 20 kr. za osebo. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Klub slovenskih biciklistov) priredi pri ugodnem vremenu izlet v Kranj povodom razvitja zastave tamošnjega bralnega društva. Odhod točno ob 1. uri popoldne.

(„Dopolnjeno je!“) Krasno Maxovo sliko, ki je od četrtka razstavljena v tukajšnji realki, hvalijo poznavalci umetnin in drugi veljaki kot mojstersko delo krščanske umetnosti. Ta slika je v popolnem nasprotji s slikami Veraščaginovimi, ki so dale pōvod opravičenim pritožbam dunajskega nadškofa; razstavljena je bila že v mnogih krajih ter vzbujala povsod občudovanje.

(Za romanje na Trsat) oglasilo se je 800 ro-marjev in odide vlak dne 10. junija točno ob 12. uri opoldne.

(Delitev sv. birme) v Celji, ki je bila določena na 2. in 3. dan junija, odložila se je na nedoločten čas zaradi osepnic.

(Iz Gradca) se nam poročja: Sprevod sv. Rešnjega Telesa v stolni cerkvi je bil krasen in veličasten. Vdeležile so se ga korporativno vse vojaške in civilne cesarske gosposke, le magistrat ne. Župan in podžupan odpeljala sta se iz mesta, kakor so ljudje govorili.

(V okolici celjski) bodo v prvi polovici meseca septembra velike vojaške vaje, h katerim bo bajó prišel presvetli cesar in stanoval v graščini kneza Windischgrätzta v Konjicah.

(Šole v Celji), izvzemši otroška vrtca, se bodo odprle dne 4. junija.

(Ogenj) nastal je dne 21. maja pri posestniku Valentinu Turku pri sv. Marjeti na Dravskem polji vsled nepazljivosti ženske, ki je v kuhinji mast topila. Prihitela so gasit gasilna društva iz Račjega, Frama in Maribora. Desetero gospodarjev je brez strehe, brez živeža in brez potrebnega poljskega orodja, kajti vse je uničil grozni požar. Škoda iznaša nad 10.000 gold. Mariborsko okrajno gla-

varstvo oklicalo je nabiranje milodarov za nesrečne pogorelece.

(Nesreča.) Iz Trsta se nam poročja: Na sv. Rešnjega Telesa dan so se med procesijo pri stolni cerkvi sv. Justa splašili konji c. kr. namestniškega svetovaleca Rayerja. Zbali so se namreč pokanja topov in s kočijo drli mej ljudstvo. Podrli so na tla štiri gospe in šest deklet; dve osebi ste močno poško-dovani.

(Ponesrečil) se je v četrtek med Kranjsko Goro in Dovjim železniški sprevodnik tovrnega vlaka. Z železniškega voza zdrsnil je hlod ter sprevodniku zlomil nogo.

(Mrtvega) našli so v Dravi pri Kozjem Bregu v marenberškem okraji na levem bregu reke neznanega človeka, ki ni imel nikakih znamenj hudo-delstva; prej ko ne ponesrečil je v vodi. Po obleki soditi, bil je nesrečnež delavskega stanú. Ležal je že dva ali tri tedne v vodi.

Telegrami.

Budimpešta, 2. junija. Zbornica poslan-cev: Pazmandy, Apponyi in Ugron napovejo interpelacije zaradi izjave Tiszove gledé pa-riške razstave. Interpelacije bodo utemeljili pred sklepom seje.

Potsdam, 1. junija. Cesar je došel ob 1. uri popoldne, šel je po stopnjicah brez pomoči ter se peljal s cesarico v zaprtem vozu skozi slavnostno okrašene ulice v Frie-drichskron; narod ga je navdušeno po-zdravljaj.

Potsdam, 2. junija. Cesar je imel dobro noč, vendar se čuti nekoliko trudnega vsled potovanja. Splošno zdravje povoljno.

Pariz, 1. junija. Papeževi nuncij je osebno čestital ministru Gobletu na večerajšnjem pa-trijotiškem govoru, ki je ugoden ohranjenju miru. — Zbornica je brez debate potrdila izvolitev Boulangerjevo.

Za pogorelece na Vinici, Goleku in Podkranjcem

so darovali čast. in prečast. gospodje:

Ramoveš Andrej, župnik v Svibnem	5 gl. — kr.
Dolenjske novice	10 „ — „
Hočevar Josip, korar v Novem mestu	3 „ — „
Kumer Franjo, župnik v Mošnjah	6 „ — „
Rožič Alojzij, župnik v Krašnji	5 „ — „
Škerjanc Janez, kurat v Harijah	5 „ — „
Slavno vredništvo „Slovenca“	8 „ — „
Jakelj Gregor, župnik v Rudniku	3 „ — „
Po blagorodnem gosp. Viljemu Pfeifer-ju, držav-nem in deželnem poslancu, p n. gosp. državni poslanci:	
Dr. Ferjančič	10 „ — „
eks. prof. Hohenwart Karol	10 „ — „
Hren Jakob	5 „ — „
Klun Karol	10 „ — „
Dr. Poklukar Josip	10 „ — „
eks. baron Schwegel Janez	10 „ — „
Šuklje Franjo	10 „ — „
svetli knez Windischgrätz Ernest	10 „ — „
Dolinar Franjo, župnik v Horjulu	3 „ — „
Šlakar Janez, kapelan v Boštanji	3 „ — „
Lukanec Jožef, kurat v Lozicah	3 „ — „
Ramoveš Jernej, župnik v Poljanah	8 „ — „
Škvarča Janko, kurat v Budanjah	8 „ — „
Lušin Anton, župnik na Homec	6 „ — „
Kepec France Ks., duh. oskrbnik v Česnjicah	1 „ 40 „
Kumer Alojzij, župnik na Brdu	21 „ — „
Virant Janez, župnik v Mokronogu	5 „ — „
Neimenovan v Št. Jerneji	1 „ — „
Kušar Franjo, adm. na Trati	7 „ 26 „
Košir Alojzij, župnik v Št. Rupert	8 „ — „
Tavčar Janez, župnik v Lešah	10 „ — „
š. župnja Krka	15 „ — „
š. župnja Bloke	25 „ — „
G. A. Brenk iz Ljubljane zavitek obleke, obutev in 1 gl.	

Za cerkev sv. Jožefa Podkranjcem:

Šlakar Janez, kapelan v Boštanji	2 „ — „
Lukanec Jožef, kurat v Lozicah	2 „ — „
Kepec France Ks., duh. oskrbnik	3 „ — „
Stenovce Anton, župnik na Selih	2 „ — „
Tavčar Janez, župnik v Lešah	3 „ — „

Za popraviljanje duhovnije:

Kepec France Ks., duh. oskrbnik v Česnjicah	1 „ — „
Vsem blagim p. n. gospodom dobrotnikom se prisrčno zahvaljujem in kličem: Bog vsem stotero povrni!	
Na Vinici 28. maja 1888.	

Jurij König,
župnik.

Umrli so:

- 29. maja. Elizabeta Haubic, uradnikova žena, 44 let, sv. Petra cesta št. 46, jetika.
- 30. maja. Apolonija Muskat, vžitninskega paznika žena, 62 let, Opekarska cesta št. 22, spridenje jeter. — Friderika Kozak, pomožnega uradnika hči, 4 mes., Kravja dolina št. 18, katar v črevih. — Jožef Hlebš, delavčev sin, 9 mes., Reseljeva cesta št. 1, božjast. — Avgust Jeunikar, delavčev sin, 14 dni, Hradskega vas št. 24, božjast.
- 31. maja. Franc Kodele, delavčev sin, 2 mes., Vegove ulice št. 9, slabost.
- 1. junija. Franc Nahtigal, delavec, 33 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stauje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737.9	16.6	sl. svzh	oblačno		
1. 2. u. pop.	738.5	20.2	"	del. jasno	0.00	
9. u. zveč.	739.7	15.6	sl. vzh.	"		

Čez dan deloma oblačno, dopoldne malo dežja, zvečer deloma jasno. Srednja temperatura 17.5° C., 0.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

2. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. — kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% "	80 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	867 " — "
Kreditne akcije	285 " — "
London	126 " 50 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " 02 "
Cesarski cekini	5 " 96 "
Nemske marke	62 " — "

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganji, koliki, prehlajeni želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanju, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodec), želodnem krču, zaprtju, preobloženju želodeca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 35 kr., dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady, Kremžir** [na Moravskem].

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi, koji je pridejan vsaki steklenici.

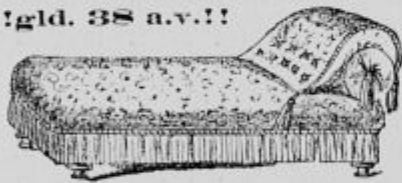
Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu t-ga tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: **Ljubljana:** lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda — **Postojna:** lek. Fr. Baccareich, — **Škofjaloka:** lek. Karol Fabiani. — **Radovljica:** lek. Aleks. Roblek. — **Rudolfovo:** lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — **Kamnik:** lek. J. Močnik. — **Crnomelj:** lek. J. Blažek. (22)

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupecem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih** (Federmadratten) 10 gl. in višje. — **Preč. duhovščini** priporočam kot specialiteto: **altarne preproge.**

☛ **Ceniki s podobami zastovj in franco na zatevanje.**

Prijateljem mladine

se priporočajo naslednje knjižice:

„Zgledi bogoljubnih otrok“

iz vseh časov krščanstva. Trije zvezki, a broš. 30 kr., kart. 40 kr., lično v platno vezan 60 kr.; vsi trije zvezki skupno lično vezani 1 gld. 30 kr.

„Angeljček“

otrokom učitelj in prijatelj. Štirje zvezki a 12 kr.; skupno vezani 50 kr., lično v platno 60 kr.

„Krščanski Detoljub“

List za krščansko vzgojo in rešitev mladine. — S prilogami. Izhaja štirikrat na leto in velja za celo leto 40 kr. Priloge „Ali znaš“ in „Zakladnica“, 32 str. 16°, po 4 kr. Pri slednjih dveh knjižicah na 10 komadov jeden povrhu.

Dobivajo se omenjene knjižice v „Katoliški bukvarni“ ali pa pri gosp. Kržiču, katehetu v samostanu č. gg. uršulink. (1)

Vsled nemile osebe primoran sem zapustiti ŽUŽEMBERK ter se preseliti v BOROVNICO. Ker mi nedostaje časa, posloviti se osebno od znancev in prijateljev, prav posebej še od č. gg. udov „bralnega društva“, kličem vsem tem potom srčni „Z BOGOM!“

JANEZ PORENT,
užitinski nadzornik.

(1)

Cerkvenikove službe

išče šestnajstleten mladenič, bodisi pri večji župniji kot pomagalec ali pri manjši kot samostalen opravilej.

Več pové France Peskar ali dekanijški urad v Trebnjem. (1)

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement

Alojzija Praschnikerja

v Kanniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,

Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravih družtv avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno inno, lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajške plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in enobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (5)

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislecí največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživiljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja učí, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih seavniske prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastovj in franco kopališče radenske slatine na Štajerskem.

(9) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikerih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznoten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vsespemna zavarovalna banka „SLAVIJE“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJE“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (18)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospoške ulice 12.)

Razstava Maxove slike v slavnostni dvorani zgornje realke.

Slavna velika Kristusova slika

„Dopolnjeno je!“

Slikal Gabriel Max.

To genialno delo, ki v priprosti mogočnosti in prepričevalni nadnaravnosti vsesplošno obseza v istinitem pomenu in večnem učinku rešenje sveta na Golgati, razstavil je praški dvorni založnik umetnin Nikolaj Lehmann za kratek čas (začeti s četrtkom 31. maja). Vsak dan od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer. (Vstopnina 20 kr.)

Ta slika je bila že razstavljena v umetniških društvih mnogih umetniških mest in v škofovskih palačah tu- in inozemstva ter je povsod vzbudila splošno zanimanje. (3)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (45)

Cenilniki gratis in franko.

Preselitev in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti prečastiti duhovščini najljubneje nanznanjam, da sem se preselil s svojo

klobučarsko in krznarsko trgovino

v Kirbiševo hišo na Kongresnem trgu poleg gledališča.

Zahvaljevaje se p. n. občinstvu za dosedanje zaupanje, obljubujem, da bom najtočneje izvrševal vsa naročila ter z dobrim, bodisi klobučarskim bodisi krznarskim blagom zadovoljeval vsestranskim zahtevam.

Odličnim spoštovanjem

A. Krejči,

(11) klobučar in krznar v Ljubljani.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnathe barve v ploščevinastih pušicah (Bleibüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstrične zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lèni, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se boje po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (5)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

Tujci.

31. maja.

Pri *Matiču*: Löwenberg, Wohl, Kornitz, potovalci, z Dunaja. — Böhm, Hausner, trgovec, z Dunaja. — Merklin, iz Pariza. — dr. Schanke, železnični tajnik, iz Beljaka. — P. Twardovski, finančni svetnik, iz Celovca.

Pri *Stonu*: Tazoll, tovarnar, iz Celovca. — Kulka, z Dunaja. — baron E. Vay de Vaja, c. kr. major, s soprogo, s Štajerskega. — Abeles, iz Prage. — Nicolich, zasebnik, iz Trsta. — J. Haas, duhovnik, s Koroškega. — Adametz, z Dunaja

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „Narodni Tiskarni“ in v „Katoliški Bukvarni“. Stane 40 kr., po pošti 45 kr. (5)

Radgonska kislavoda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetelnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljavača pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vine spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije studenca, po kateri se vinska kislina nevtalizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjeu podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislh soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katere se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vseh pri katarih želodeca in čreva, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri bledeli, popustni mrzlici in pri družih živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. (10)

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-
pleskani leseni plošči vrejena, po
prav nizki ceni.** (13)

Spominjajte se *Ljubljanske dijaške
in ljudske kuhinje pri igri in stavah,
pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih
dobitkih.*

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekak lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodcu leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabljenje, kojega tudi ne odstrani zavživanje jedil. Oči se jim vderó, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdí, da se mu suče cela glava; črevesa se mu zamaše, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v obeh orumeni; voda gró pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa, ostane na dnu goščava; dostikrat se mu ríga in pri tem dobí v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtriplje; vid njegov oslabí, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. V sled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobí bolno teló hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine bolezní raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zló odstranjeno, zgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja prave te bolezní. Zdravilo je „Shäker ekstrakt“. Spričevala tisočerih, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji. Ta izvrstni lek se dobí v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom. „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zadušé rumenico. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne proizročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ gl. l. 25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,**
Limited London 35 Faringdan Road E. C. (13)

Na prodaj jih ima in razpošilja Jan. Nep. Harna, lekarnar „Zum goldenen Löwen“ v Kremžiru na Moravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkócy, G. Piccolli; Celovec, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, Št. Mohor, Prevalje, Gostentschnig; Trbiž, Boljak, dr. Kumpf, Frid. Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrija, Kamnik, Pulj, J. Cabuchio; Reka, G. Prodám; Gorica, J. Cristofolletti, Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Suttina A., al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zaneti, alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Foeigl; Zader, Androvič; Susak pri Reki, Mali Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse 1,
v hiši društva. Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1887	frank.	97.872.236-55
Letni dohodki premij in obresti	„	18.678.393-10
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	„	191.108.220-84
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	„	58.038.225-—
	„	1.510.786.529-58

Prospekte in druga pojasnila daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Usojava se naznaniti, da sva doslej pod tvrdo
GUSTAV TREO na Preširnovem trgu v Maurerjevi
hiši obstoječo

prodajalnico špecerijskega, kolonijalnega,
nasladnega blaga in barev

kupila in da jo bova pod tvrdo

JEGLIČ & LESKOVIC

vedla nadalje. Priporoča se naklonjenosti p. n. občinstva
ter zagotavlja že naprej najpozornejšo postrežbo z naj-
boljšim blagom po možno nizkih cenah.

(2)

Z odličnim spoštovanjem

Josip Jeglič. Fran Leskovic.

Društvo ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje

ima

dné 4. junija 1888 ob 6. uri zvečer
v prostorih starega streljišča

XI. glavno zborovanje,

h kojemu se najljudneje vabijo vsi p. n. člani,
dobrotniki in prijatelji temu dobrodelnemu zavodu.
Z ozirom na tako odlično dobrodelno društvo prosi
se za mnogobrojno vdeležbo visokočastitih članov.

Dnevni red:

1. Društveno poročilo za leto 1887/88.
2. Blagajnikovo poročilo.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Nova volitev upravnega odbora, obstoječega iz 15 članov.
5. Nova volitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajni nasveti.

(2) Društveno vodstvo.

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago,

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna
politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354;
III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 do-
biva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Len-
dovšku, župniku v Makolah (Maxau b. Pöltsehach);
III. knjiga, životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po
ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah!
Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni
je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni
moči izdati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški
niso poravnani.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(13)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfeder Gyps) za
gnojenje polja.